

cursus/training fotobespreken

VOOR WIE

Fotografen die foto's bespreken
Fotografen die fotobesprekingen leiden

LEERDOELEN

Kennis
Vaardigheden

Op fotografisch gebied
Op het gebied van groepsdynamische processen

HOE

CURSUS > theorie
TRAINING > praktische oefeningen

VOORWAARDEN

Willen
Durven & Doen
Vertrouwen en Veiligheid

PROGRAMMA cursus/training

AVOND 1

intro pijlers / beeldelementen

AVOND 3

Invalshoeken

aanvullende bespreekmodellen

aan de slag als Forumleider

AVOND 5

weer aan de slag als Forumleider

WAT WE GEMIST HEBBEN (vragen-inbreng van jullie op basis van voorgaande avonden
evaluatie

AVOND 2

verdieping pijlers / beeldelementen

genre en beeldelementen

AVOND 4

weer aan de slag als Forumleider

clubculturen

seriematig werken/bespreken

WIE

Nancy Poels-Lamers	somsbeek246np@gmail.com	FK Arnhem
Marc Peterse	smps@smps-mp.com	Oog en Optiek
Angela de Jong	vierkantplezier@yahoo.com	FK Arnhem
Maja Seesink-Wesselink	seesinkmaja@gmail.com	De Oude IJssel
Michaël Schieman	michael.schieman@yahoo.com	De Oude IJssel
Ton Rothengatter	t.rothengatter@planet.nl	Contrast FC Maas en Waal
Guy Ackermans	guy@ackermans.net	CC Wageningen
Marion Keijzer	m.keijzer5@upcmail.nl	FK De Liemers
Bennie Lesterade	bennie@lesterade.nl	De Oude IJssel
Sjoukje Buitenhuis	sjoukje@hotmail.com	Oog en Optiek

WANNEER cursus

19.30

22.00

Donderdag 27 oktober 2022

Donderdag 1 december 2022

Donderdag 5 januari 2023

Donderdag 2 februari 2023

Donderdag 2 maart 2023

WAT thuis

- Theorie bestuderen uit boek
- Theorie andere naslagwerken
- Praktische opdrachten als persoon/groepje
- Praktische opdrachten in de club

Na elke cursusavond krijg je van mij via de mail

- ❖ De powerpoint van de avond in PDF formaat
- ❖ Eventuele naslagwerken/extra materiaal
- ❖ Huiswerkopdrachten

Jullie opmerkingen, verwachtingen, vragen en andere opmerkingen

Ervaring

Fotograaf: professioneel, (deels betaald) vrijetijd [5 jaar – ‘leven lang’]

‘Vooropleiding’: van cursus, mentoraat, fotobespreken tot beeldend academisch gevormd, docent

In de club: van ... niet zo actief (voornemen om te stoppen) tot heel actief in van alles en nog wat en ook een paar als actieve fotobespreker.

Verwachtingen

Leiden besprekingen, hulp aan anderen, verbetering eigen fotografie, gemakkelijk(er) over foto's kunnen praten, de betekenis van foto's (verhaal achter de foto), speels en situationeel bespreken

Clubs

Merendeel wel oké. In enkele geval clubcultuur bepalend (positief dan wel negatief), aanwas van nieuwe leden

Hebben we nog vragen of opmerkingen hierover ?

We verkeren in goed gezelschap ...

Welke woorden zijn van toepassing op onze groep ...

Roept u maar ....

Laten we 'echt' beginnen .....

1. Wat zie ik

Stephan Vanfleteren

2. Wat **denk** ik of wat **voel** ik bij deze foto

OP TWEE/DRIE 'NIVEAUS' KIJKEN

echt kijken wat er is

kijken wat er aan fotografische aspecten is

beschouwen wat er (aan de hand) is (wellicht)

Annegien van Doorn

Bespreek in tweetal:

1. wat zie ik
2. wat denk of voel ik bij deze foto

Simon Roberts

Bespreek in tweetal:

1. wat zie ik
2. wat denk of voel ik bij deze foto

Rudi Kleingeld

Bespreek in tweetal:

1. wat zie ik
2. wat denk of voel ik bij deze foto

WAT ZIE IK

BESCHRIJVEN

Ik zie een huisje

Ik zie een boom in bloei

Er loopt een weg en daarop een kar

ANALYSEREN

De foto is in zwart-wit met veel korrel

Het contrast is hoog

De lucht vrij zwaar

De weg loopt in een diagonaal

De voorgrond is onscherp

BEELDELEMENTEN BEELDMIDDELEN

kleur, licht, toon, textuur [omstandigheden]

vorm, ruimtelijkheid, kader [compositie]

techniek [fototechniek/fotogenieke]

BEELDMIDDELEN

kleur, licht, toon, textuur [omstandigheden]

vorm, ruimtelijkheid, kader [compositie]

techniek [fototechniek/fotogenieke]

Zeg iets over de beeldmiddelen / beeldelementen

OMSTANDIGHEDEN

Licht, kleur, toon, textuur

COMPOSITIE

Vorm, ruimtelijkheid, lijnen, kader

TECHNIEK

Techniek [fototechniek voor/na]

Zeg iets over de beeldmiddelen / beeldelementen

Zoals .....

OMSTANDIGHEDEN
Licht, kleur, toon, textuur

COMPOSITIE
Vorm, ruimtelijkheid, lijnen, kader

TECHNIEK
Techniek [fototechniek voor/na]

foto Kim Boske

Zeg iets over de beeldmiddelen / beeldelementen

OMSTANDIGHEDEN

Licht, kleur, toon, textuur

COMPOSITIE

Vorm, ruimtelijkheid, lijnen, kader

foto Ellen Kooij

TECHNIEK

Techniek [fototechniek voor/na]

Zeg iets over de beeldmiddelen / beeldelementen

foto Gjon Mili

OMSTANDIGHEDEN

Licht, kleur, toon, textuur

COMPOSITIE

Vorm, ruimtelijkheid, lijnen, kader

TECHNIEK

Techniek [fototechniek voor/na]

Zeg iets over de beeldmiddelen / beeldelementen

OMSTANDIGHEDEN

Licht, kleur, toon, textuur

COMPOSITIE

Vorm, ruimtelijkheid, lijnen, kader

TECHNIEK

Techniek [fototechniek voor/na]

foto Isa Marcelli

Van kijken naar beschouwen

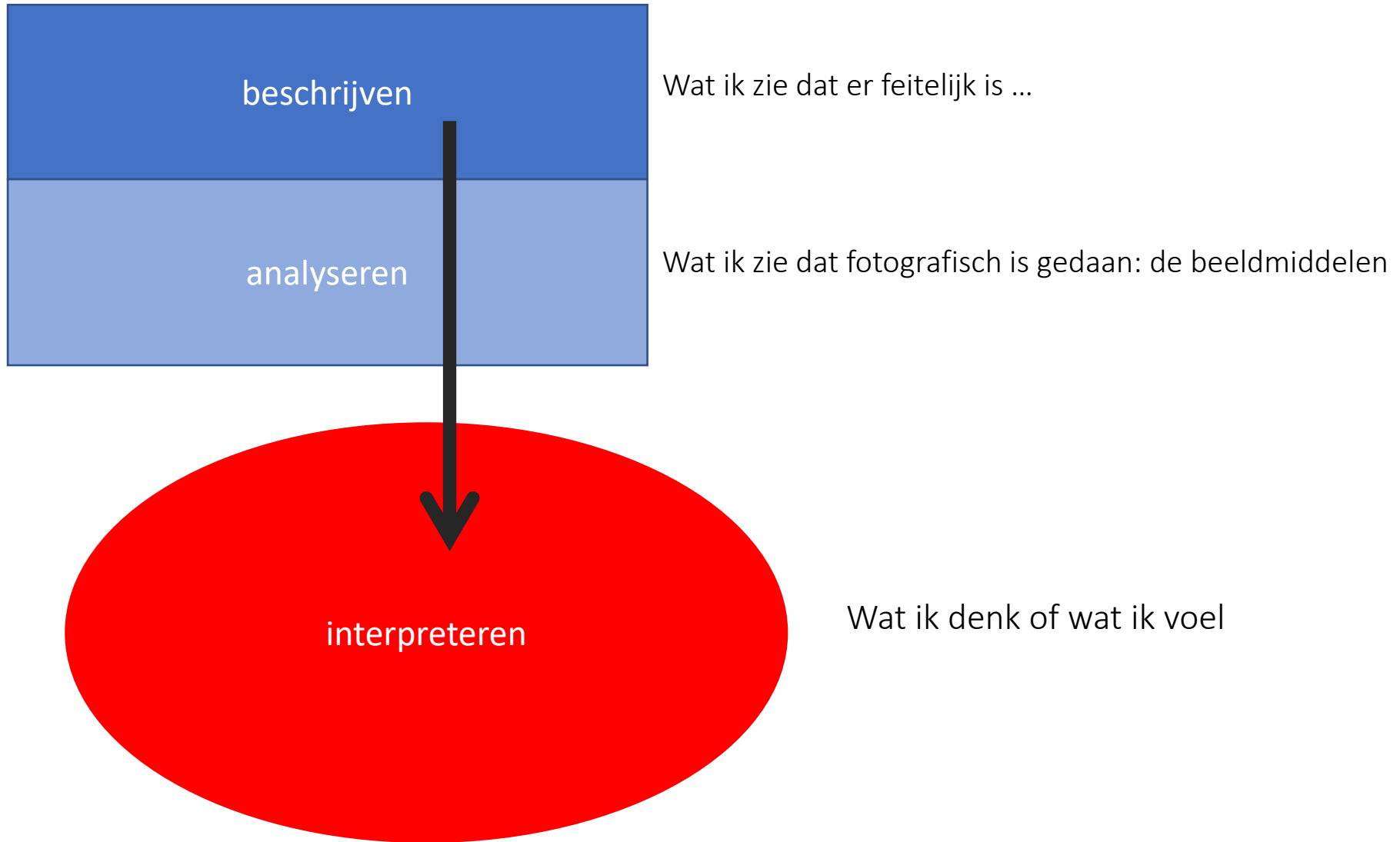
Welke beeldmiddelen dragen (flink) bij datgene wat je denkt of voelt bij deze foto?

Van kijken naar beschouwen

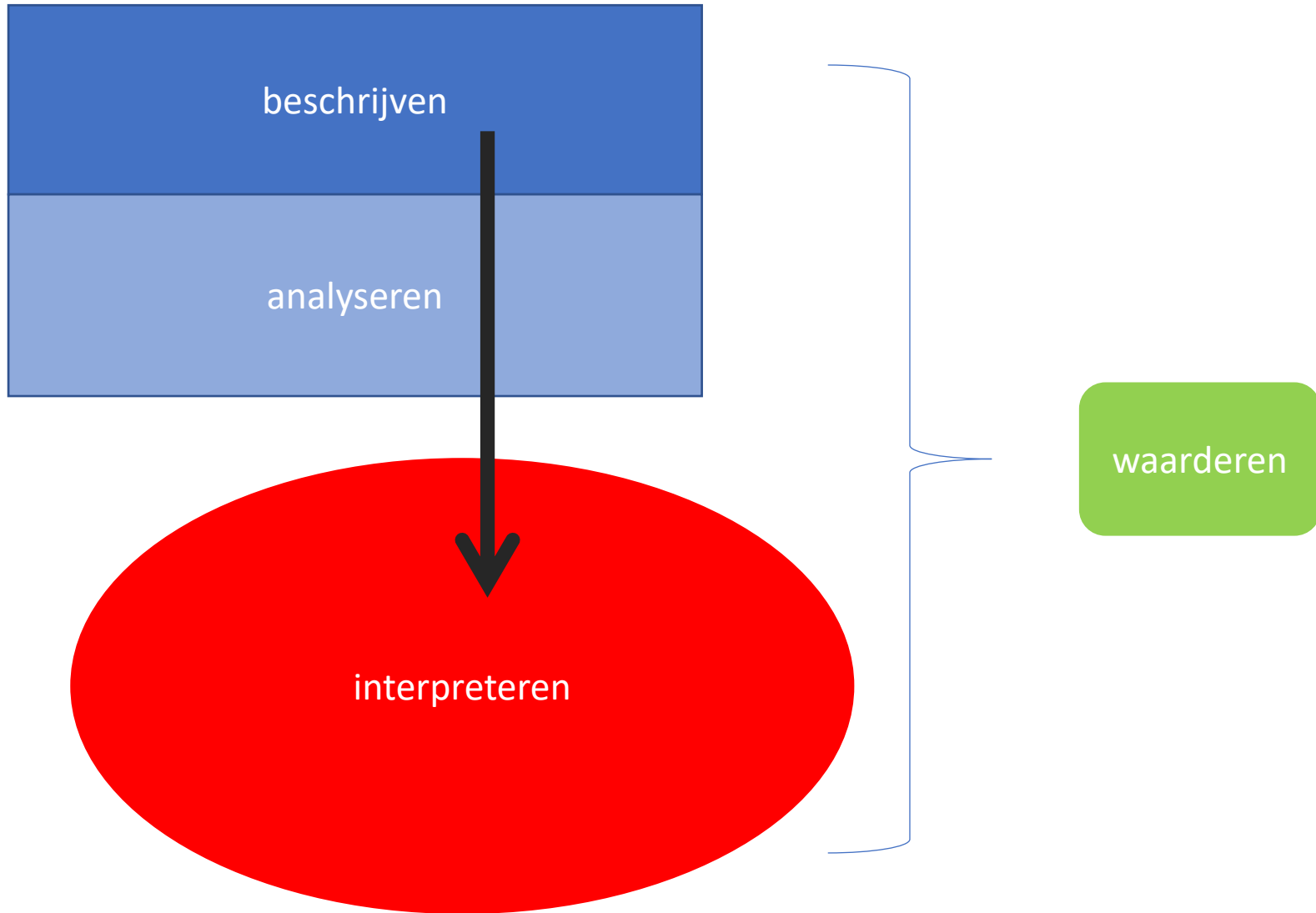

Welke
beeldmiddelen
dragen (flink)
bij datgene wat
je denkt of
voelt bij deze
foto?

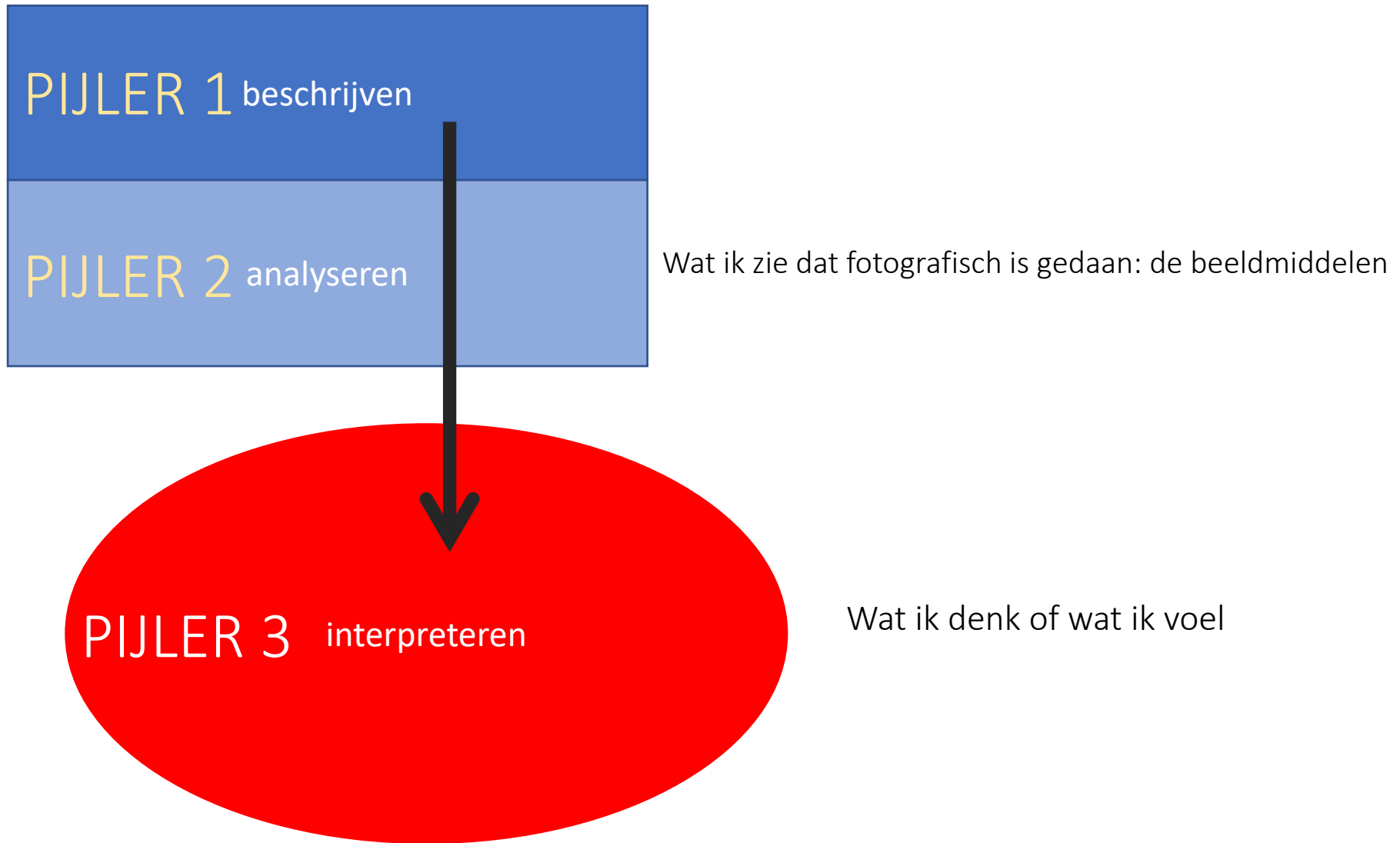
drie van de vier pijlers in samenhang

de vier pijlers in samenhang

drie van de vier pijlers in samenhang

Bespreek in
tweetallen
pijler 1 en
pijler 2 van
deze foto

Plenair
Discussie

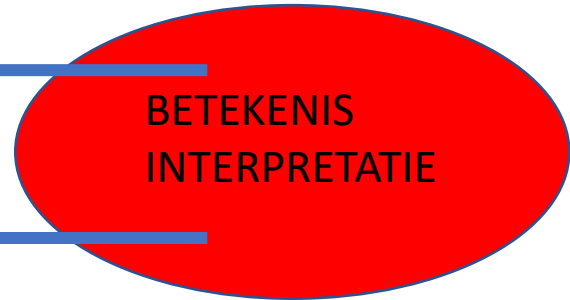
PIJLER 3

Ik denk ...
Ik voel ....

WAT

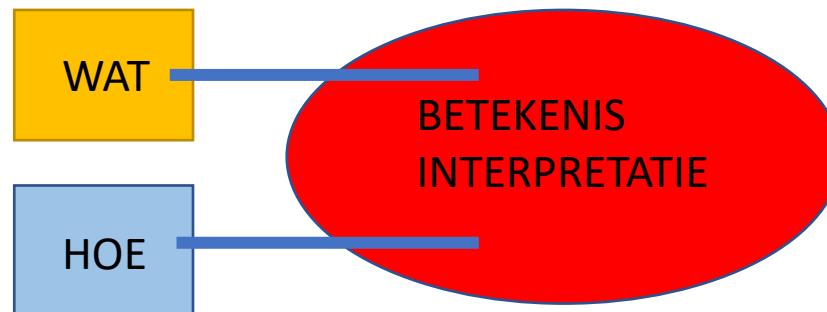
HOE

FOTO BIEKE DEPOORTER

Eerst in je uppie/daarna plenair

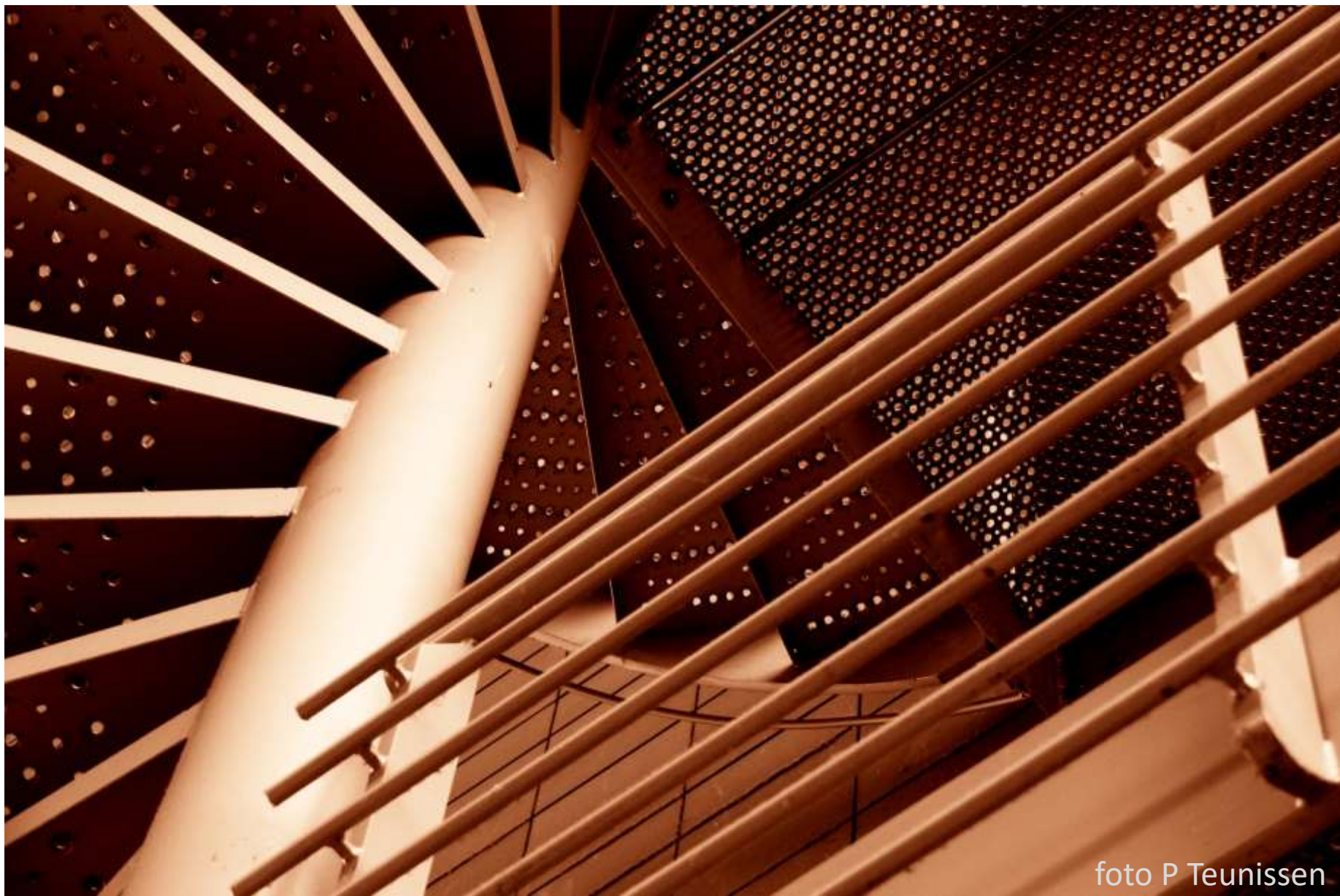

KATARINA DRZKOVA & DANIELE MATEJKOVA

IN TWEETALLEN ... GA OP ZOEK NAAR EEN MOGELIJKE BETEKENIS

Een persoon bespreekt pijler 1 en 2
en bevrage/leidt de groep over de interpretatie (*pijler 3)

Een persoon is gespreksleider

WAT (pijler 1)

HOE (pijler 2)

INTERPRETATIE of
BETEKENIS (pijler 3)

foto Richard Avedon

BEELDELEMENTEN of BEELDMIDDELEN

In het boek Over Foto's Gesproken (van Brongers – Ophof) wordt de term beeldelementen gebruikt.

We spreken ook van beeldmiddelen omdat het de fotografische middelen die je inzet. Elementen die het beeld bepalen door de 'fotografie an sich'.

DE BEELDELEMENTEN of BEELDMIDDELEN

- Compositie
- Kleur
- Toon
- Textuur
- Techniek
- Manipulatie
- Tijd

BEELDMIDDELEN

kleur, licht, toon, textuur [omstandigheden]
vorm, ruimtelijkheid, kader [compositie]
techniek [fototechniek/fotogenieke]

..... tijd

HOE JE NAAR EEN FOTO KIJKT

- I Als je een foto **beschrijft** kijk je naar wat je **feitelijk** op de foto ziet staan en de effecten op de inhoud/betekenis van de foto.
- II **Als je een foto analyseert** kijk je naar de **beeldmiddelen** en de effecten daarvan op de inhoud/betekenis van de foto.

COMPOSITIE

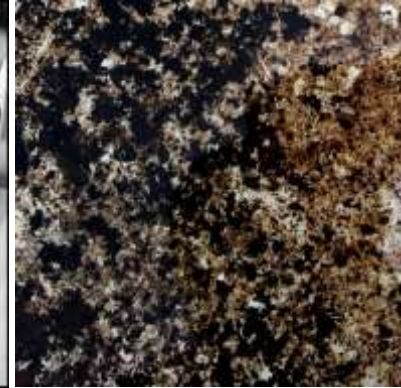
- Hoe is de foto opgebouwd?
- Is er een hoofdonderwerp of een hoofdonderdeel
- Zijn er nog andere onderdelen die een rol spelen?
- Hoe zijn de onderdelen geordend binnen het kader?
- Is er restruimte en waar zorgt die voor?

ASPECTEN VAN COMPOSITIE

- *Compositievorm*
- *Kader*
- *Lijnwerking*
- *Ruimte en perspectief*
- *Herhaling en ritme*
- *Patroon*
- *Licht en donker*
- *Verhoudingen in het vlak*

COMPOSITIEVORM

- Centrale compositie [harmonie]
- Decentrale compositie [spanning]
- Symmetrische compositie [rust, balans, evenwicht]
- Overall compositie [geen specifiek aandachtspunt]

KADER

open en gesloten kader

open kader doordat de foto a.h.w. doorloopt buiten het beeld
gesloten kader, je blijft 'gevangen' in de foto.

K
A
D
E
R

De wereld beperkt zich niet tot wat je ziet.
De foto loopt links en rechts (soms ook boven of onder) door.

De wereld beperkt zich tot wat je ziet.

DYNAMIEK IN HET BEELD

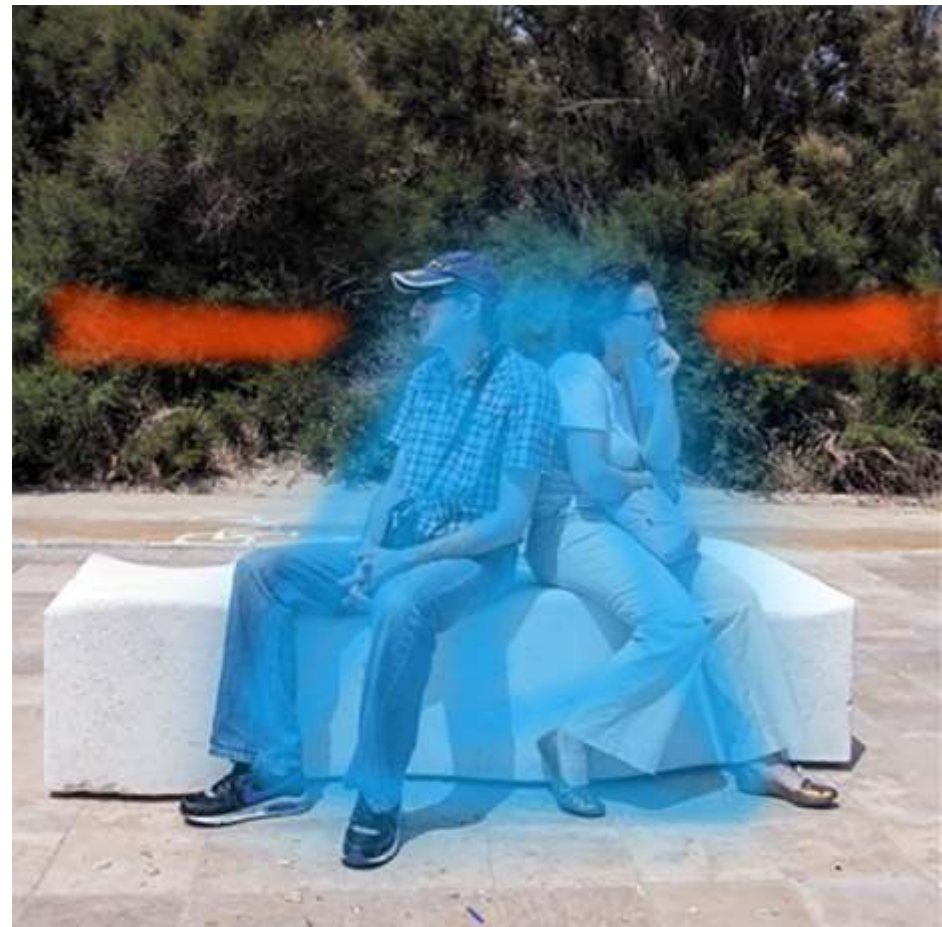
Zichtbaar gemaakt door de compositielijnen

EEN MEER RUSTIG (STATISCH) BEELD,
vanuit compositie oogpunt

Hooguit wat compositorische spanning
door de kijklijnen van de twee personen

Je krijgt nog wat extra info over BEELDMIDDELEN via de mail. Misschien weet je het allemaal al wel, dan leg je het gewoon naast je neer!

- een Pdf met daarin extra info over BEELDELEMENTEN/BEELDMIDDELEN
- een Pdf specifiek over COMPOSITIE.
- Heb je eventueel vragen daarover mail me dan even. Dan kom ik er in de tweede bijeenkomst op terug.

HUISWERK

OPDRACHT 1

Op korte termijn aan het bestuur van je club vertellen dat je gestart bent met deze cursus/training en dat je dat in de toekomst graag wilt gaan toepassen in de club.

Probeer op de volgende besprekavond je clubleden iets over de eerste cursusavond te vertellen. Dat kan in vijf minuten, dus het hoeft zeker geen on-man-show te worden. **ZIE OOK DE VOLGENDE SHEET IVM DE PLANNING**

OPDRACHT 2

Ik vraag je te kijken in het boek **OVER FOTO'S GESPROKEN** (Brongers en Ophof) uitgave van de Fotobond [**Hoofdstuk over PIJLER 2 pag 33 tm 61**].

OPDRACHT 3

Je zoekt **één foto** uit (van internet, of uit een boek of ...) waarvan je vindt dat een (of enkele) **beeldmiddel heel bepalend is** voor de betekenis/interpretatie van de foto. Je stuurt de foto naar me op **met een korte tekst** waarin je vertelt welk beeldmiddel welke bijdrage levert aan de betekenis. Foto als jpg 72 dpi en kortste zijde ongeveer 20 cm. Je vertelt er zelf over op de volgende avond. Stuur de foto digitaal naar mij uiterlijk zaterdag 26 november 2022

PLANNING

Het zou fijn zijn als je na de 3e avond (en voor de 4e) een fotobespreking in je club leidt. Dat hoeft niet de gehele avond te zijn. Een half uur is prima.

Vraag 2 of 3 leden (je kiest zelf) of ze na afloop een drietal bevindingen willen opschrijven. Minimaal één wat was goed en minimaal één wat kon (wat) beter. De 3e is vrij .....

Schrijf zelf een kort stukje over deze bespreking. Maximaal 100 woorden. Beschrijf zelf wat je leerervaring is en wat je de volgende keer anders zou willen doen.

Zet alles in een word document en stuur me dat een weekje voor avond 4 naar me toe. Schrijf erbij als je wilt dat dit vertrouwelijk is. Als je dat niet doet dan voel ik me vrij om hieruit dingen te delen met de groep.

Nog ff aan het eind ....

In tweetallen

Wat is de betekenis
van deze foto

Wel thuis en graag tot de volgende bijeenkomst do 1 dec om 19.30